

SPORAZUM O SERTIFIKACIJI

Član 1.

Ovaj Sporazum uređuje odnose i odgovornosti **sertifikacionog tela** i **klijenta** u postupku pružanja sertifikacionih aktivnosti **sertifikacionog tela klijentu**.

Obrazac PRIJAVA ZA SERTIFIKACIJU (specificirani zahtev, uključujući **zahteve za proizvod**, koji je ispunio **klijent** kao uslov za uspostavljanje ili održavanje sertifikacije popunjen i potpisan od strane **klijenta** i PONUDA sa predračunom/računom koju je izdao Tehnički opitni centar (u daljem tekstu **Izvršilac**), sastavni su deo ovog Sporazuma.

Član 2.

Sporazumom o sertifikaciji se zahteva da je klijent usaglašen najmanje sa sledećim:

1. Klijent uvek ispunjava Zahteve za sertifikaciju (specificirani zahtev, uključujući **zahteve za proizvod**, koji je ispunio **klijent** kao uslov za uspostavljanje ili održavanje sertifikacije), uključujući primenu odgovarajućih izmena onda kada ga o njima obavesti **sertifikaciono telo**.
2. Izmene koje utiču na sertifikaciju se primenjuju kada šema sertifikacije uvodi nove ili revidirane zahteve koji utiču na klijenta i tada **sertifikaciono telo** saopštava ove promene svim klijentima. **Sertifikaciono telo** verifikuje primenu tih promena kod svojih **klijenata** i preuzima mere koje su zahtevane šemom sertifikacije.
3. **Sertifikaciono telo** razmatra i druge promene koje utiču na sertifikaciju, uključujući i promene koje je inicirao klijent i odlučuje o odgovarajućoj meri za primenu promena (promene koje utiču na sertifikaciju mogu da obuhvataju nove informacije o ispunjenju zahteva za sertifikaciju dobijene od **sertifikacionog tela** nakon što je uspostavljena sertifikacija).
4. Mere za primenu promena koje utiču na sertifikaciju, ukoliko se to zahteva, obuhvataju sledeće:
 - 1) vrednovanje;
 - 2) preispitivanje;
 - 3) odlučivanje;
 - 4) izdavanje revidovane zvanične dokumentacije o sertifikaciji radi proširivanja ili smanjivanja predmeta i područja sertifikacije;
 - 5) izdavanje dokumentacije o sertifikacijskim aktivnostima revidovanih nadzora (ako je nadzor deo šeme sertifikacije).
5. Vrednovanje obuhvata sledeće:
 - 1) **Sertifikaciono telo** planira aktivnosti vrednovanja kako bi bilo omogućeno da se upravlja svim neophodnim sporazumima.
 - 2) **Sertifikaciono telo** imenuje osoblje za sprovođenje svakog zadatka vrednovanja koje sprovodi svojim internim resursima.
 - 3) **Sertifikaciono telo** obezbeđuje sve neophodne informacije i/ili dokumentacija budu raspoloživi za sprovođenje zadataka vrednovanja.
 - 4) **Sertifikaciono telo** sprovodi aktivnosti vrednovanja svojim internim resursima. Vrednovanje proizvoda vrši se prema zahtevima koji obuhvataju predmet i područje sertifikacije i drugim zahtevima koji su specificirani u šemi sertifikacije.
 - 5) **Sertifikaciono telo** informiše **klijenta** o svim neusaglašenostima.
 - 6) Ako je utvrđena jedna ili više neusaglašenosti i ako **klijent** izrazi interes da nastavi proces sertifikacije, onda **sertifikaciono telo** informiše **klijenta** u vezi sa dodatnim zadacima vrednovanja koji su potrebni da bi se verifikovalo da su neusaglašenosti ispravljene.

- 7) Ako se **kljent** saglasi sa završetkom dodatnih zadataka vrednovanja, onda proces vrednovanja mora biti ponovljen, da bi se završili dodatni zadaci vrednovanja.
6. Preispitivanje obuhvata sledeće:
- 1) **Sertifikaciono telo** imenuje osobe za preispitivanje svih informacija i rezultata vezanih za vrednovanje. Preispitivanje sprovode osobe koje nisu uključene u proces vrednovanja.
 - 2) Preporuke za odluku o sertifikaciji zasnovane na preispitivanju su dokumentovane.
7. Odlučivanje
- 1) **Sertifikaciono telo** je odgovorno za svoje odluke u vezi sa sertifikacijom i zadržava ovlašćenja u vezi sa njima.
 - 2) **Sertifikaciono telo** obaveštava **kljenta** o odluci da se ne dodeli sertifikacija i obrazlaže razloge za takvu odluku.
- NAPOMENA: Ako **kljent** iskazuje interes za nastavak procesa sertifikacije, onda sertifikaciono telo može da nastavi proces vrednovanja.
8. Izdavanje revidovane zvanične dokumentacije o sertifikaciji radi proširivanja ili smanjivanja predmeta i područja sertifikacije obuhvata sledeće:
- 1) **Sertifikaciono telo** pruža **kljentu** formalnu dokumentaciju u vezi sa sertifikacijom koja jasno prenosi ili dozvoljava identifikaciju sledećeg:
 - naziva i adrese sertifikacionog tela;
 - datuma dodeljivanja sertifikacije;
 - imena i adrese **kljenta**;
 - predmeta i područje sertifikacije;
 - termina ili datuma isteka sertifikacije;
 - sve ostale informacije koje su zahtevane šemom sertifikacije.
 - 2) Zvanična dokumentacija o sertifikaciji sadrži potpis ovlašćene osobe sertifikacionog tela kome je dodeljena takva odgovornost i pečat Tehničkog opitnog centra.
 - 3) Zvanična dokumentacija o sertifikaciji se izdaje samo nakon što ili u isto vreme:
 - kada je doneta odluka da se dodeli ili proširi predmet i područje sertifikacije;
 - kada su ispunjeni zahtevi za sertifikaciju;
 - kada je sporazum o sertifikaciji izvršen/potpisan.

Član 3.

Ako se sertifikacija primenjuje na tekuću proizvodnju, onda sertifikovani proizvod nastavlja da ispunjava zahteve za proizvod (zahtev koji se direktno odnosi na proizvod, specificiran u standardu ili drugim normativnim dokumentima, identifikovan u šemi za sertifikaciju);

Član 4.

Klijent čini sve neophodne sporazume za:

- 1) sprovođenje vrednovanja i nadzora (ako se zahteva), uključujući odredbu za istraživanje dokumentacije i zapisa i pristup relevantnoj opremi, lokaciji (lokacijama), oblasti (oblastima), osoblju i klijentovim podgovaračima,
- 2) istraživanje prigovora,
- 3) učešće posmatrača, ako je to primenljivo;

- 4) **klijent** daje izjave o sertifikaciji koje su konzistentne sa predmetom i područjem sertifikacije;
- 5) **klijent** ne koristi sertifikaciju svog proizvoda tako da izazove nepoverenje prema **sertifikacionom telu** i ne daje nikakve izjave koje se odnose na sertifikaciju njegovog proizvoda za koje bi sertifikaciono telo moglo da smatra da dovode do zablude ili da za to nema ovlašćenje;
- 6) posle suspenzije, povlačenja, ili isteka sertifikacije, **klijent** prestaje da koristi sav svoj reklamni materijal koji sadrži pozivanje na nju i preuzima mere koje se zahtevaju šemom za sertifikaciju (na primer vraćanje dokumenata sertifikacije), kao i sve ostale zahtevane mere;
- 7) ako **klijent** daje kopije dokumenata sertifikacije drugima, onda dokumenta moraju da budu u celini reprodukovana ili onakva kakva ih specificira šema za sertifikaciju;
- 8) prilikom pozivanja na sertifikaciju svog proizvoda u komunikacionim medijumima, kao što su dokumenti, brošure, ili reklame, klijent to čini u skladu sa zahevima **sertifikacionog tela** ili onako kako je specificirano u šemi sertifikacije;
- 9) **klijent** se usklađuje sa svim zahtevima koji su propisani u šemi za sertifikaciju i odnose se na korišćenje znakova usaglašenosti i na informacije u vezi sa proizvodom;
- 10) **klijent** čuva zapise o svim prigovorima koji su mu poznati i odnose se na usklađenost sa zahtevima sertifikacije i omogućava da ovi zapisi budu dostupni sertifikacionom telu onda kada ono to zahteva i:
 - preuzima odgovarajuće mere u pogledu ovakvih prigovora i svih nedostataka nađenih na proizvodima koji negativno utiču na usklađenost sa zahtevima sertifikacije;
 - dokumentuje preduzete mere.
- 11) **Klijent** bez odlaganja obaveštava **sertifikaciono telo** o izmenama koje mogu negativno uticati na njegovu sposobnost da bude usaglašen sa zahtevima sertifikacije.

NAPOMENA: Primeri izmena mogu da budu:

- pravni, komercijalni, organizacioni status ili vlasništvo;
- organizacija i rukovođenje (na primer ključno rukovodstvo, osoblje koji donosi odluke ili tehničko osoblje);
- modifikacija proizvoda ili metoda proizvodnje;
- adrese i proizvodna mesta;
- veće izmene sistema menadžmenta kvalitetom.

Član 5.

Klijent se obavezuje da plati izvršenu uslugu **Izvršiocu**, prema važećem cenovniku, kao i Saveznu administrativnu taksu za izdavanje sertifikata u roku navedenom u PONUDI koja je sastavni deo Sporazuma.

Klijent se obavezuje da plati izvršenu uslugu **Izvršiocu**, bez obzira da li mu je traženi dokument izdat ili ne zbog neispunjenja uslova za izdavanje sertifikata. U ime i za račun **Klijenta**, uslugu može platiti i treće pravno ili fizičko lice, saglasno članu 453. ZOO.

Izvršilac može zahtevati da se plaćanje usluge iz ovog Sporazuma izvrši pre početka postupka vrednovanja i sertifikacije proizvoda.

Član 6.

U postupku realizacije zahteva, sva lica **Izvršioca** kao i ostali učesnici koji su u njemu angažovani, dužni su da poštuju poslovnu tajnu smatrajući poverljivom svaku informaciju primljenu u vezi sa zahtevom.

Član 7.

Ukoliko je nezadovoljan izvršenom uslugom **Klijent** može uložiti prigovor u pisanoj formi **Izvršiocu** usluge u roku od 15 dana od dana prijema dokumenta o rezultatima ispitivanja ili predmeta ispitivanja.

Razmatranje prigovora i odlučivanje po njemu vrši nadležni organ **Izvršioca** usluge.

Član 8.

Izvršilac je dužan da uslugu izvrši u ugovorenom roku navedenom u PONUDI, računajući od dana podnošenja zahteva, ukoliko se pri podnošenju zahteva dostavi kompletna dokumentacija i uzorak, kao i ukoliko nisu uočene neusaglašenosti na uzorku i dokumentaciji.

Član 9.

Izvršilac usluge je dužan da pisanim putem obavesti **Klijenta** ukoliko postoje uočene neusaglašenosti na uzorku. **Klijent** je dužan da uočene neusaglašenosti otkloni u roku koji ne može biti duži od 3 tri meseca. Izvršilac će izvršiti, uz naknadu po važećem cenovniku, ponovna ispitivanja u cilju provere otklonjenosti uočenih neusaglašenosti.

Član 10.

Izvršilac usluge ne preuzima odgovornost za oštećenje ispitnih uzoraka koje može nastati u toku sprovođenja postupka ispitivanja i sertifikacije ukoliko su lica **Izvršioca**, angažovana u postupku postupala na propisan način, saglasno članu 18.ZOO.

Član 11.

Klijent prihvata da **Izvršilac** izmeni naziv, tip proizvoda i proizvođača ukoliko iz bilo kog razloga to nije pravilno upisano u PRIJAVI ZA SERTIFIKACIJU.

Član 12.

Klijent je dužan da ispitani uzorak preuzme, u stanju kakvom jeste, nakon ispitivanja ili sertifikacije u roku od 15 (petnaest) dana od dana završetka postupka. **Izvršilac** će, nakon isteka ugovorenog roka za preuzimanje uzorka obračunati i naplatiti od **Klijenta** troškove ležarine, prema važećem cenovniku **Izvršioca**. Ukoliko **Klijent** ne preuzme ispitani uzorak u ovom roku **Izvršilac** može ispitanim uzorkom raspolagati i isti prodati radi namirenja svog potraživanja, s tim što je dužan prethodno da obavesti **Klijenta** o svojoj nameri, kao i ostaviti mu naknadni rok od 8 (osam) dana da ispitani uzorak preuzme.

Član 13.

Klijent kao imalac sertifikata dužan je da koristi sertifikat i znak usaglašenosti prema *Pravilu za korišćenje sertifikata* u Tehničkom opitnom centru, koje mu uz sertifikat dostavlja **Izvršilac**. Svako korišćenje sertifikata i znaka usaglašenosti suprotno navedenom pravilu, predstavlja zloupotrebu i osnov za oduzimanje sertifikata.

Kada je neusaglašenost sa zahtevima sertifikacije potkrepljena, bilo kao rezultat nadzora ili na drugi način, tada **sertifikaciono telo** mora da razmotri i odluči o odgovarajućoj meri.

Odgovarajuća mera može da obuhvati sledeće:

- a) nastavak sertifikacije pod uslovima koje je specificiralo sertifikaciono telo (npr. proširen nadzor);
- b) smanjenje predmeta i područja sertifikacije radi uklanjanja varijante neusaglašenog proizvoda;
- v) suspenzija sertifikacije sve dok klijent ne sprovede odgovarajuće mere;
- g) povlačenje sertifikacije.

Član 14.

Ukoliko je sertifikacija prestala (po zahtevu **klijenta**), suspendovana, ili povučena, onda **sertifikaciono telo** preduzima mere specificirane šemom sertifikacije i vrši sve neophodne izmene zvaničnih dokumenata sertifikacije, javnih informacija, ovlašćenja za korišćenje znakova itd. kako bi se osiguralo da ne pruža nikakvu naznaku o tome da je proizvod i dalje sertifikovan. Ako je predmet i područje sertifikacije smanjen, onda **sertifikaciono telo** preduzima mere utvrđene šemom sertifikacije i donosi sve neophodne izmene zvaničnih dokumenata sertifikacije, javnih informacija, ovlašćenja za korišćenje znakova itd. kako bi se obezbedilo da je smanjenjen predmet i područje sertifikacije jasno saopšten **klijentu** i jasno specificiran u dokumentaciji sertifikacije i javnim informacijama.

Član 15.

Ako je sertifikacija suspendovana, onda **sertifikaciono telo** imenuje osobe da formulišu i saopšte **klijentu** sledeće:

- mere potrebne da se okonča suspenzija i obnovi sertifikacija za proizvod (proizvode) u skladu sa šemom sertifikacije;
- sve druge mere koje se zahtevaju šemom sertifikacije.

Član 16.

Sva vrednovanja, preispitivanja ili odluke potrebne za rešavanje suspenzije, ili one koje su zahtevane šemom sertifikacije, **sertifikaciono telo** izvršava u skladu sa zahtevima sertifikacije proizvoda, relevantnih dokumenata i članom 13.

Član 17.

Ako je sertifikacija ponovo uspostavljena nakon suspenzije, onda **sertifikaciono telo** vrši sve neophodne izmene zvaničnih dokumenata sertifikacije, javnih informacija, ovlašćenja za korišćenje znakova itd. kako bi se osiguralo da sve odgovarajuće indikacije postoje da proizvod nastavlja da bude sertifikovan. Ukoliko je doneta odluka o smanjenju predmeta i područja sertifikacije kao uslova za ponovno uspostavljanje sertifikacije, onda **sertifikaciono telo** vrši sve neophodne izmene zvaničnih dokumenata sertifikacije, javnih informacija, ovlašćenja za korišćenje znaka itd. kako bi se osiguralo da je smanjeni predmet i područje sertifikacije jasno saopšten **klijentu** i jasno specificiran u dokumentaciji sertifikacije i javnim informacijama.

Član 18.

Klijent može odustati od ovog Sporazuma ukoliko podnese Izvršiocu pisanu izjavu o odustajanju u roku od 30 (trideset) dana od dana važnosti ovog Sporazuma.

Ukoliko je korisnik izvršio plaćanje usluge pre početka postupka ispitivanja i sertifikacije proizvoda, a odustane saglasno stavu 1. ovog člana, Izvršilac će izvršiti obračun troškova učinjenih od dana zaključenja Sporazuma do dana prijema pisane izjave o odustajanju, i eventualnu razliku vratiti korisniku, u roku od 30 dana. Ukoliko Klijent nije izvršio plaćanje usluge pre početka ispitivanja i sertifikacije proizvoda, a odustane saglasno stavu 1. ovog člana, dužan je da plati odustanicu u visini učinjenih troškova Izvršioca, od dana zaključenja ovog Sporazuma do dana prijema pisane izjave o odustajanju, u roku od 15 dana od dana prijema obračuna-fakture Izvršioca.

Član 19.

Za sve što nije predviđeno ovim Sporazumom primenjivaće se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

U slučaju eventualnog spora zainteresovane strane će pokušati da spor reše sporazumno, a potom kod Trgovinskog suda u Beogradu.

Član 20.

Ovaj Sporazum sačinjen je u 2 (dva) istovetna primerka od kojih svaka strana zadržava po 1 (jedan) primerak za svoje potrebe.

M.P.

ZA TEHNIČKI OPITNI CENTAR
DIREKTOR
pukovnik
prof. dr Slobodan Ilić, dipl.inž